

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

התכנית למגדר- תשע"ח - 2018

שם הקורס: מתודולוגיות פמיניסטיות: עקרונות המחקר האיכותני

מס' קורס: 196-2-0042

שם המרצה: ד"ר כלנית צאלח

שעות קבלה: יום רביעי, 10:30-11:30, בתיאום מראש, בנין 17, חדר 222

מטרות הקורס:

בקורס זה נכיר את היסודות הפילוסופיים והנחות היסוד של המחקר האיכותני, נתוודע למסורות מחקר מרכזיות וחדשניות, נתנסה בתכנון מערך המחקר, איסוף וניתוח נתונים ודרכי כתיבה של מחקר איכותני, תוך דגש על סוגיות פמיניסטיות הכרוכות ביחסי כוח, אתיקה ורפלקסיביות של החוקרת.

פרשיות לימודים וקריאה ביבליוגרפית:

נושא	קריאה
מבוא	
עקרונות הפרדיגמה האיכותנית	* Guba, E.G & Lincoln, Y.S. (1994). Competing paradigms in qualitative research. In N.K. Denzin & Y.S. Lincoln (Eds.), <i>Handbook of qualitative research</i> (pp. 105-117). Thousand Oaks, CA: Sage שלסקי, ש' ואלפרט, ב' (2007). דרכים בכתיבת מחקר איכותני: מפירוק המציאות להבנייה כטקסט. תל- אביב: מופת. (פרק 1, עמ' 68-17).

* מוצפי-האלר, פ' (2012). בקופסאות הבטון: נשים מזרחיות בפריפריה הישראלית. ירושלים: מאגנס. (פרק 1: נורית: מפגן של אסטרטגיות הישרדות) *Abu-Rabia-Queder, S. (2009). Politics of conformity: power for creating change. <i>Ethnology</i> 47 (4): 209-225 Marshall, C. & Rossman, G.B. (2011). <i>Designing Qualitative Research</i> (5th Edition). Los Angeles: Sage. (pp. 17-30). Stacey, J. (1988). Can there be a feminist ethnography? <i>Women's Studies International Forum</i>, 11(1), 21-27.	מסורות מחקר איכותניות
* Spry, T. (2011). The Accusing Body. <i>Cultural Studies <=> Critical Methodologies</i>, 11 (4): 410-414. לביא-אג'אי, מ' (2014). זה המחקר שלי, שלך, שלנו – שימוש במחקר פעולה-משתף כמתודולוגיה פמיניסטית. בתוך מ' קרומר-נבו, מ' לביא-אג'אי וד' הקר (עורכות). מתודולוגיות מחקר פמיניסטיות (עמ' 192-209). תל-אביב: הקיבוץ המאוחד.	
*Padgett, D.K. (1998). <i>Qualitative methods in Social Research</i>. Thousand Oaks, CA: Sage. (pp. 45-55).	תכנון מערך מחקר איכותני
* כהן, י', קרומר-נבו מ' ואביאלי, נ' (2016). ארוחות ואחרות: תהליכי האחרה בבתי תמחוי. סוציולוגיה ישראלית, 1(1), 105-125.	תצפיות
* Hesse-Biber, S. (2007). The Practice of Feminist In-depth Interviewing. In S. Hesse-Biber, & P. Leavy (eds). <i>Feminist Research Practice: A Primer</i> (pp. 111-148). Thousand Oaks, CA: Sage. * סמבול, ש' ובנימין, א' (2006). אימהות ועוני בישראל: מקומה של אימהות בחייהן של עובדות עניות. סוגיות חברתיות בישראל, 1, 63-31. Best, A. L. (2003). Doing Race in the Context of Feminist Interviewing: Constructing Whiteness Through Talk. <i>Qualitative Inquiry</i>, 9(6), 895-914. DOI: 10.1177/1077800403254891	ראיונות
*Banister E. et al (2002) Data collection strategies for accessing adolescent women's worlds. <i>Health Care for Women International</i>, 23, 267- 280. סלומון, מ' ופלד, ע' (2000). "עזרת נשים": משמעות העבודה ההתנדבותית עבור מתנדבות בקו חירום לנשים מוכות. חברה ורווחה, 20, 193-212.	

איסוף נתונים אחר	* קוטליאר, ד' (2013). הסתגרות פומבית: נרטיבים של דיכאון בבלוגים. <i>מסגרות מדיה 11</i>, 1-27. (אלקטרוני). דונת, א' (2010) פרו-נטליזם סדוק: נרטיבים של הולדה ואי-הולדה בישראל. <i>סוציולוגיה ישראלית 11</i>, (2), 417-439. מרציאנו, א' (2009). תפקיד הפורומים הוירטואליים בהתמודדותם של נערים הומואים עם תהליך היציאה מהארון. <i>מסגרות מדיה</i>, 4. ירושלים: האגודה הישראלית לתקשורת.
סוגיות אתיות ומתודולוגיות	* מוצפי הלר, פ' (1997). יש לך קול אותנטי: מחקר אנתרופולוגי ופוליטיקה של ייצוג מחוץ לחברה הנחקרת ובתוכה", <i>תיאוריה וביקורת 11</i>, 81-98. פרקר, א' ופלד, ע' (2000). חוויית האימהות של נשים שנסחרו לתעשיית המין בישראל. <i>חברה ורווחה</i>, לא(1), 29-59. Watt, D. (2007). On Becoming a Qualitative Researcher: The Value of Reflexivity. <i>The Qualitative Report</i>, 12(1), 82-101.
קריטריונים להערכת מחקר איכותני	* לויצקי, נ' (2009). איכותו של המחקר האיכותני: המקרה הנרטיבי. בתוך ע' ליבליך ושות' (עורכים), <i>סוגיות במחקר הנרטיבי: תבחיני איכות, אתיקה</i>. באר שבע: העמותה לחקר האדם הרב-ממדי. קרומר-נבו, מ' (2002). מפלופה למירי: תרומת הגישה הפמיניסטית לסוגיית נשים במצוקה כלכלית וחברתית עמוקה ומתמשכת. <i>חברה ורווחה</i>, כב(4), 433-454.
ניתוח נתונים	* קסן, ל' וקרומר-נבו, מ' (2010). מבוא לניתוח נתונים. בתוך ל' קסן ומ' קרומר-נבו (עורכות) <i>ניתוח נתונים במחקר איכותני (עמ' 1-8)</i>. באר-שבע: אוניברסיטת בן גוריון בנגב. * זקס, א' ופלד, ע' (2005) גיבורות עצובות: תפיסתן העצמית של נשים החיות עם בן זוג המכור לאלכוהול. <i>חברה ורווחה</i>, כה(2), 223-248.
כתיבה במחקר איכותני	* קרומר-נבו, מ' וסידי מ' (2014). פמיניזם, כתיבה מחקרית ואחרות. בתוך מ' קרומר-נבו, מ' לביא-אג'אי וד' הקר (עורכות). <i>מתודולוגיות מחקר פמיניסטיות (עמ' 229-247)</i>. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד. שלסקי, ש' ואלפרט, ב' (2007). דרכים בכתיבת מחקר איכותני: מפירוק המציאות להבנייתה כטקסט. תל אביב: מכון מופת. (עמ' 123-145).

דרישות והרכב ציון הקורס*

משקל בציון הסופי **			
נוכחות	- %	חובה	בחירה
תצפית -	20 %		
הצעת מחקר -	20 %		
עבודה מסכמת -	60%		
סה"כ	- 100%		
נוכחות במפגשים, השתתפות בדיוני הקורס וקריאה שוטפת של חומרי הקריאה הינן חלק בלתי נפרד מחובות הקורס.			

* יקבעו בתחילת הקורס ולכל המאוחר בשבועיים הראשונים של הסמסטר ולפני תום תקופת השינויים.

** אין לשנות את מרכיבי הציון הסופי במהלך הסמסטר.

*** על המורה להודיע מראש על סוג הבחנים ומועדם.